

Jak poprawić grę a vista

Piotr Rachoń staż 06

Szanowni Państwo

Na sąsiednich stronach znajdą Państwo tłumaczenie artykułu zawartego na stronie internetowej poświęconej muzyce klasycznej, stworzonej przez muzyków dla muzyków. Jej nazwa to sheetmusic.com, a blog - sekcja z artykułami nosi nazwę "Take note".

10 Tips for Improving Sight Reading

Published January 16, 2013 General, How To Articles, Top 10 Tips & Facts 21 Comments

Tags: music education, music student, music teacher, sight-reading, top 10 article

By [Stephie Stewart](#)

How many times have you seen someone sit down and play music you know they've never seen before and play it beautifully? Doesn't it make you wish you could do that too? Well, the good news is that you can, but it might take a little bit of work. The truth is, most people aren't naturally great sight-readers. They work at it and they practice it. Sight-reading is more often a learned skill than a natural talent.

"All right," you say, "so how do I learn to sight read?" A good place to start, would be to start working out of sight-reading method books such as the [Four Star Sight Reading and Ear Tests series](#), [Improve Your Sight-Reading! Series](#), and [Creative Jazz Sight Reading](#).

Four Star Sight Reading and Ear Tests

Improve Your Sight-Reading!

Creative Jazz Sight Reading

That being said, method books aren't always for everyone, especially if you aren't starting at the very beginning of the process. Here are a few tips for anyone who wants to improve their sight-reading, regardless of playing level or experience.

1. Just do it!

As cliché as it might sound, the best thing you can do to improve your sight-reading is to practice sight-reading. Make it part of your regular practice schedule. Find some music that is a few levels below your current level, and just play through it. (Big anthologies are great for sight-reading - there's a ton of music of varying levels in a single book.) Don't worry about making it perfect - just concentrate on getting through it. Don't allow yourself the luxury of working out the hard parts. Do start out a little under tempo if playing up to tempo seems too daunting. As you get more comfortable, slowly increase the level of difficulty of the music and the tempo.

2. Look before you leap

Before you actually begin to play, take a minute to look at what's coming at you. Look at the time signature and key signature. Check to see if those change at any point during the piece. Look for any tempo or stylistic markings - even the title of the piece can give you a clue as to how it might sound. Check the road map - are there any repeats or codas? Knowing what's ahead will give you a chance to mentally prepare ahead of time and you won't be surprised by that D.S. right after the page turn.

Spośród wielu bardzo ciekawych artykułów zdecydowałem się na przybliżenie Państwu krótkiego, dość zwięzłego napisanego "poradnika" w jaki sposób podejść do tematyki czytania nut a vista. Jest on napisany w iście "amerykańskim" stylu; może się wydawać ogólnikowy, mało konkretny ale mimo wszystko jego istotą i atutem jest zwięzłość, konkretność. Wydaje mi się bardzo ciekawy, choć może większość z nas uzna, że przecież "my już wszystko to wiemy". Okazać się jednak może, że remedium na większość problemów, z którymi stykamy się leży w poszukiwaniu najprostszych rozwiązań, takich jak te, przedstawione w poniższym tłumaczeniu. Tematyka ta, będzie jeszcze rozwijana w kolejnych artykułach.

10 rad jak poprawić umiejętność czytania nut a vista

(10 Tips for Improving Sight Reading)

By Stephanie Stewart

University of California – Santa Barbara
San Jose State University

tłumaczenie Piotr Rachoń

Ileż to razy przydarzyło ci się obserwować z zazdrością kogoś grającego a vista na fortepianie, a wykonującego to w wyjątkowo piękny sposób. Czy budziło to w tobie pragnienie aby osiągnąć podobną biegłość w czytaniu nut?

Jest to możliwe do realizacji lecz wymaga pewnego trochę wysiłku. Prawdą jest, że zdolność biegłego czytania nut a vista nie jest zdolnością, którą posiada większość z nas. Uczą się oni tego i pracują nad tym. Biegłe czytanie nut jest więc wyuczoną umiejętnością a nie dowodem na jakieś szczególne w tej materii zdolności.

„W porządku”, możesz powiedzieć, „więc jak mogę lepiej czytać nuty a vista?”

Dobrym sposobem na rozpoczęcie tego procesu byłoby zapoznanie się z metodycznymi pozycjami książkowymi z tej dziedziny: Four Star Sight Reading and Ear Tests series, Improve Your Sight-Reading! Series, and Creative Jazz Sight Reading.

Te podręczniki jednak nie są odpowiednie dla wszystkich, szczególnie jeśli nie jesteś początkującym w tej materii. Zamieszczamy tu kilka rad dla każdego, chcącego poprawić swą umiejętność czytania nut, niezależnie od poziomu gry i doświadczenia.

1. „Just do it” – po prostu rób to

Może to zabrzmieć jak truizm ale najlepszą rzeczą jaką możesz zrobić aby poprawić swą umiejętność gry a vista jest praktykowanie i ćwiczenie jej. Włącz ten rodzaj aktywności muzycznej to do twojej codziennej praktyki ćwiczenia na instrumencie. Wybierz kilka utworów muzycznych, które są kilka stopni poniżej twego aktualnego

poziomu i przegrywaj je. (Zbiory antologii są doskonale do czytania a vista, znajduje się tam ogromna ilość utworów o zróżnicowanym poziomie trudności). Nie staraj się dochodzić w grze do perfekcji, po prostu skoncentruj się na przegrywaniu ich. Nie pozwalaj sobie na luskus wyćwiczenia trudnych miejsc. Rozpocznij od spokojniejszego tempa jeśli tempo właściwe okaże się zbyt zniechęcające. W miarę jak będziesz czuł się coraz swobodniej, stopniowo zwiększaj poziom trudności utworów i ich tempo.

2. Rozejrzyj się przed atakiem

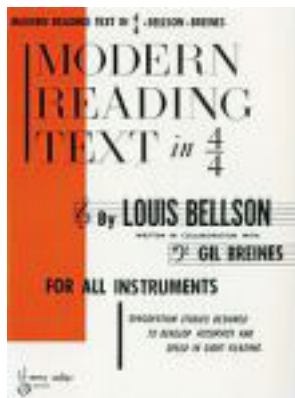
Tuż przed rozpoczęciem gry, poświęć minutę na zapoznanie się co cię czeka. Spójrz na metrum i znaki przykluczowe. Sprawdź czy zmieniają się one w trakcie trwania utworu. Rzuć okiem na tempo i znaki, nawet tytuł utworu może być wskazówką jak utwór powinien zabrzmieć. Sprawdź przebieg utworu – czy są jakieś repetycje, coda? Sprawdzając co cię czeka masz okazję zawnoczu do mentalnego przygotowania się na niespodzianki i nie będziesz niczym zaskoczony nawet tuż po przewróceniu strony twojej partytury.

3. Po prostu płyn

Cokolwiek się przydaży – nie przestawaj grać. Trzymanie się swego metrycznego miejsca w przebiegu muzyki jest postwawą. Jeśli zatrzymasz się by się cofnąć i naprawić błędy podczas gdy grasz z innymi to zgubisz się zupełnie. Powtórki i naprawianie błędów w sytuacji gdy grasz sam mogą mieć sens ale wtedy gubisz całkowicie sens muzyczny. To bardzo niedobry zwyczaj jesli grasz z kimś. Naucz się podążać za muzyką mimo błędów. Graj zawsze skupiając się na tym co wykonujesz obecnie bez martwienia się o to co już zostało wykonane.

4. Ćwicz rytmy

Doskonały sposób aby robić dobre wrażenie jako doskonały specjalista w czytaniu nut jest doskonalenie sie w kwiestiach rytmu. Zaprzeczeniem tego może być pragnienie grania właściwych nut ale z pominięciem dokładnych miar, w których mają byc wykonywane (patrz punkt 3). Zła nuta jest niejako na świeczniku, ale zły rytm może narobić ci jeszcze więcej bałaganu w całym utworze. Więc skup się na rytmie. Pracuj nad rozczytywaniem trudnych struktur rytmicznych. Mamy tu wiele książek opisujących ten problem. Oto kilka popularnych pozycji:

5. Twórz muzykę

„Ba” – możesz powiedzieć. Ale naprawdę twierdzą aby tworzyć muzykę. Znasz te wszystkie f i p w partyturze? I te długie sideways carrots? I te wszystkie linie i kropki przy nutach? Jeśli dokładnie zwracasz uwagę na znaki dynamiczne, artykulację i frazowanie wtedy muzyka naprawdę zabrzmie dobrze, muzykalnie. A najlepsze jest to, że twoja gra nie będzie brzmiała jak zwykłe czytanie a vista.

6. Poznaj dobrze zasady teorii muzyki i ćwicz swoje ucho

To może wydawać się mało ważna w przypadku czytania nut ale znajomość zasad muzyki może okazać się wielką pomocą w muzycznym rozumieniu co naprawdę się robi. Naucz się kilku podstawowych progresji akordowych a następnie naucz się je rozpoznawać w partyturze. Ćwicz swoje ucho w wysłuchiwaniu różnych rodzajów akordów i interwałów. Posiadanie takiej teoretycznej wiedzy i praktyki słuchowej pomoże ci we frazowaniu, intonacji i muzykalności.

7. Graj tak jak rozumiesz muzykę

Granie a vista może być jak tortura szczególnie jeśli robisz to wśród innych ludzi. Dobrym trikiem może być granie z takim wewnętrznym przekonaniem dobrze wyćwiczonego wykonania. Jeśli grasz z dobrą techniką i ładnym dźwiękiem skupisz uwagę słuchaczy jak dobrze grasz niż na błędach które mogą się pojawiać. Możesz nawet w tym zasłuchaniu oszukać siebie samego i zapomnieć jak bardzo jesteś zdenerwowany, kto wie?

8. Bądź swoim własnym mistrzem

Czytanie a vista w stresującej sytuacji może być zupełnie inne niż czytanie nut kiedy jesteś zupełnie sam. Jeśli twoje ciało jest napięte może być niezwykle trudno grać na maximum swoich możliwości. Zwracaj uwagę na swoje ciało – przed rozpoczęciem gry weź głęboki oddech, rozluźnij swoje ramiona i szyję i utrzymaj wygodną i zrównoważoną pozycję podczas gry. Utrzymanie kontroli nad twoim ciałem pomoże ci w utrzymaniu kontroli nad umysłem w sytuacji w której jesteś wystawiony na nieznane. Ćwiczenie w ciemności może być doskonałym sposobem na utrzymanie twojego ciała i umysłu w łączności z instrumentem. Przez ograniczenie twojej zdolności posługiwania się zmysłem wzroku, twój dotyk i słuch wyostrzają się. Jest to szczególnie ważne w przypadku instrumentów w których możesz mieć pokusę patrzenia na palce podczas gry (instrumenty klawiszowe, gitara itp.)

9. Myśl do przodu

W miarę jak będziesz doskonalił się w czytaniu a vista i pogłębiał swoją wiedzę w zakresie teorii muzyki staniesz się lepiej przygotowany do wybiegania do przodu w trakcie czytania nut. To sprytnie ale może być niezwykle pomocne. Jednym ze sposobów jest nauczenie się czytania nut jako struktur. Jeśli nauczysz się np. postrzegać akord w drugim przewrocie jako strukturę, jedyne co będziesz musiał

zrobić to właśnie rozpoznać tą strukturę i najwyższą nutę zamiast czytania wszystkich składowych akordu indywidualnie. Instrumentaliści posługujący się jednogłosem oraz wokaliści mogą także wykorzystać tą sztuczkę. Nauczysz się czytać interwały zamiast pojedynczych nut mogą z łatwością kształtować frazy i szybkie przebiegi. Czytanie interwałów może być szczególnie pomocne dla instrumentów transponujących.

10. Baw się tym

Ta rada może być ostatnią w zestawie, ale nie daj się ogłupić – czerpanie radości z czytania nut jest niezbędne, decydujące. Jeśli nie bawi cię to jak prawdopodobne jest że nabędziesz umiejętność czytania nut? Granie muzyki którą lubisz, zbieranie przyjaciół na jam session i nagradzanie siebie przy osiągnięciu celów to wszystko dobre sposoby na wszystko było ekscytujące i radosne.

To wszystko sprowadza się do tego że żeby lepiej czytać a vista musisz czytać więcej nut a vista. Nie próbuj robić zbyt dużo od razu. Pozwól sobie na robienie błędów i świętowanie zwycięstw. Ale nade wszystko – baw się tym.